

NDITỌ ME IFIN

Ñwed Mbon Galatia 4:1-31; 5:1-15.

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 399

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Ma mbọhiduñ fo nte amade idem fo” (Ñwed Mbon Galatia 5:14).

Nditọ Abasi

Ndidi anditiene-Christ ọwọrọ ndidi enye emi etienede Christ, ndibiet Christ. Ediwak ñkpọ esine ke ndidi anditiene-Christ akan ikpikpu uwem nnyin ke ererimbot emi. Ke iyakde uwem nnyin ofuri-ofuri inọ Abasi, nnyin ikabare idi mme ada-udeme nsinsi uwem. “Edieke mbufo edide eke Christ, mbufo enyuñ edi nditọ Abraham; nte uñwọñọ edide, mbufo edi mme ada-udeme nnyene” (Ñwed Mbon Galatia 3:29). Eñwọñọ oro ọkọwọrọ nsinsi uwem ọnọ Abraham ye kpukpru owo eke edinyenede mbufotidem nte Abraham ekenyenede. “Koro enye odoride enyin ke Obio eke enyenede nsọñọ-nda, eke Andibọp ye Andinam Enye edi Abasi” (Mme Hebrew 11:10). Enye okoyom “isọñ eke ọfonde akan, oro edi, isọñ eke odude ke Heaven. Mmọdo inamke Abasi but ndikere Abasi mmọ; koro Enye ama ebeñe Obio ọnọ mmọ (Mme Hebrew 11:16).

Ke ema ekenyaña nnyin ke mbufotidem, nnyin imamana iduk ke ubon Abasi. “Edi kpukpru owo eke edarade Enye, Enye ọnọ mmọ unen ndikabare ndi nditọ Abasi, kpa mmọ emi ebuotde idem ke enyiñ Esie” (John 1:12). “Adaña owo nte Spirit Abasi adade mmọ usuñ, mmọ oro edi nditọ Abasi” (Ñwed Mbon Rome 8:14). Ke ini imanade obufa, nnyin “imasaña ye Christ inyene udeme” ndien usen kiet iyenyuñ “ida ubọñ ye Enye” (Ñwed Mbon Rome 8:17).

Mme Ubọñ Heaven

Ke okoneyo oro mbemiso ekọñ Jesus ke eto, ke ini Spirit Esie odobide ke ntak ukut emi Enye ọkọfiokde ete ke ebet Imọ, Enye ama ọkponore mme mfina Esie onim onyuñ ebighi ke akam mbufotidem esit ọnọ Ete Esie ke abaña mbet Esie. Ke utit akam Esie Enye ama ọdọhọ ete: “Ete, mmoyom nte mmọ emi Afo ọkọnọde Mi edidu ye Ami ke ebiet eke ndude; man mmọ ekut ubọñ Mi Afo ọkọnọde Mi: koro Afo akamama Mi, ndien ediwuk adaha ererimbot” (John 17:24). Enye oyom nnyin ibuana ye Enye ke ubọñ eke okponde akan se ikemede ndikut ke ererimbot emi.

Ke ini efen Jesus ama ọdọhọ ete “Ediwak ufok edu ke ebiet Ete Mi; . . . koro mmọñ ñka ñkotim itie nnim nnọ mbufo. Ndien edieke ñkade ñkotim itie ntre nnọ mbufo, nyefiak ndi ndida mbufo nnọ Idem Mi; man mbufo enyuñ edu ke ebiet eke Ami ndude” (John 14:2, 3).

Kpukpru eñwọñọ emi enyene nditọ Abasi, kpa mmọ emi ema ekemana eduk ke ubon Abasi, ema ekenyuñ enam mmọ edi ndinen oto ke mbufotidem.

Mme Ifin

Ke ukpep-ñkpọ mfin, Paul, owo-mbet akañwana ndinam añaña nte ke ini mme owo ekekponode Abasi ke idak Ibet, mbemiso etebe mmọ ikpe ke mbufotidem, mmọ eketie nte ifin. Mmọ ikekemeke ndinyene udeme ke mme eñwọñọ Abasi tutu mmọ ekabare edi nditọ Abasi okposuk edi mmọ ekedide nditọ Israel. Jesus ama edi ke “uyọhọ ini,” ini eke mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ eketiñde ete ke enye eyedi ndisọñọ Ibet ndinyuñ nnọ Idemesie nte usio-isop idiok-ñkpọ nnyin man owo okuda aba ufene awa uwa. Enye ekedi man afak owo osio ke ufin emi okodude ke ndidomo ndinam kpukpru ido ye ndutim emi eketemede ke Ibet Moses. “Koro iyip enań ye ebet ikemeke-keme ndimen mme idiok-ñkpọ mfep” (Mme Hebrew 10:4). Ndinam ndutim Ibet ikanamke esit mmọ ọkpuhọre.

Oto mkpa Christ, mmọ ekeme ndibọ erifen ke mme idiok-ñkpọ ndo-ndo oro mmọ ekabarede esit enyuñ enimde Jesus ke akpanikọ, mmọ inyuñ inyeneke aba ndiwa uwa idiok-ido kpukpru isua nte ekesinamde ke idak Ibet. Iyip Jesus eyeyet mme idiok-ñkpọ mmọ onyuñ ọnọ mmọ odudu ndikoñ ñkan

idiok-ñkpọ. Eyedi mmem-mmem ñkpọ ọnọ mmọ ndidu uwem unana idiok-ñkpọ edieke mmọ etienede Jesus ke akpanikọ.

Edifiak Edem

Ema ekpep Paul nditim ntiñ enyin ke mbubehe Ibet eti-eti, okonyuñ edi ata ọkpọsọñ ñkpọ enye ndinim Jesus ke akpanikọ ndinyuñ ndiọñ nte ke ukpep-ñkpọ Esie ema ekpon ekan Ibet. Ke ema ekenam enye ọkpuhọre ekikere, onyuñ akabare etiene Christ, enye ama esin ifik eti-eti ndinam Eti-mbuk emi ańwańa mmọ efen. Ke kpukpru ọkpọsọñ utom esie emi, ndusuk nditọ Galatia ema efiak edem ebine utom Ibet enyuñ etohọ utok ke otu idem mmọ. Paul ama ọdohọ mmọ ete “Edieke mbufo edomde enyuñ etade kiet eken, ekpeme mbak mbufo edisobo ke ubok kiet eken” (Ñwed Mbon Galatia 5:15). Enye obup ndien “Nsinam mbufo efiakde ebine mmeme nditaha mme odudu oro, enyuñ eyom nditohọ ntak nduk ufin nnọ mmọ? Mbufo ke enenim usen ye ọfiọñ ye ini ye isua. Mmenyene ndik mbańa mbufo, nte ndusuk ñkakpa utom ikpikpu ke idem mbufo” (Ñwed Mbon Galatia 4:9-11). Mmọ ema etohọ ntak enam idem mmọ ifin ke mmọ ema ekekabare edi nditọ Abasi enyuñ enyene akwa unen ye mme edidiọñ.

Ndim Akpanikọ

Ke akpa ini emi Paul ọkọkworode eti-mbuk ọnọ mbon emi, mmọ ema ema enye eti-eti. Ke akpa ini emi owo ọbode erinyańa, ima Abasi otim ọyohọ ke esit esie tutu enye ama kpukpru owo. Edi edieke enye mikpemeke ndikot Ñwed Abasi nnyuñ mboh akam, satan eyedomo ndiwabare enye ima oro mbo. Ke ini mme ọkworọ-ikọ ekworode akpanikọ emi odude ke Ikọ Abasi, asua ekeme ndineme ete, “Inaha nte etiñ enyin ntre. Ntak iduhe nditim nsańa nte ọfonde ke iso Abasi”. Paul, owo-mbet ama obup mbon emi ekemade enye ye akpanikọ emi enye ọkọkworode ini kiet ko ete, “Nte mmekabare ndi asua mbufo koro nsiande mbufo akpanikọ”? (Ñwed Mbon Galatia 4:16).

Edieke Abasi obonde owo ke akpanikọ, owo oro onyuñ akade iso ke ima Abasi, enye eyeyom ndifiok uduak Abasi; ndien enye eyesuk ibuot ọnọ mme Okworọ akpanikọ emi ekpemedede ndikut nte ke enye odu uwem man otim idem ndika Heaven. “Mbufo ema enyime, enyuñ ekop, eyedia ufon ison” (Isaiah 1:19). Nte emesikere ke ndusuk ini ete ke mme owo eson ido ekaha ke ini mmọ ewutde fi se Anditiene-Christ akpanamde? Nte afo amasua owo emi omumde akpan idaha Anditiene-Christ akama? Nte owo oro akabare edi asua fo sia enye etińde akpanikọ ọnọ fi? Edieke edide ntre, enyene ndidunore esit fo nse mme ima Abasi emi afo ekenyenede ke akpa ini emi ọkọbode erinyańa ke odudu. Nte omoduok “akpa ima” oro?

Mme Akani Ye Obufa Ediomu

Man otim owut akwa ukpuhore eke odude ke eyen ye ofin, Paul ama ada Abraham ye nditọ esie iba ke uwut-ñkpọ. Abasi ama ọńwọñọ ndinọ Abraham eyen emi editode ke enye Jesus edi, man edi edidiọñ ọnọ ofuri ererimbot. Isua edip ye ition ama ebe toñ nte ekenọ eńwọñọ mbemiso Isaac edimana, ndien ke adańa anyan ini edibet oro, Abraham ama ekere nte Abasi edinamde eńwọñọ oro osu. Ke ini oro mme owo ema esidọ iban ewak ekan kiet ke ndusuk idaha, ke ntre ke ini akpa ńwan esie Sarah, mikenyeneke nditọ, enye ama ọnọ ekikere ete yak Abraham ada Hagar, ofin emi okodude ye imọ, nte ńwan esie ñko. Edi Ishmael eyen eren emi ekemande enọ mmọ ekedi eyen ofin (Ke ntre ekedi ofin) ndien ikedighe eyen uńwọñọ emi Abraham eketiede ebet. Ntiñ-nnim ikọ oro ama osu ke ini Isaac akamanade, ndien oto ke enye (amana-ison) eńwọñọ oro ebe osim ubon owo.

Paul akada ukpuhore emi odude ke emana nditọ iren iba emi ndida ndomo ukpuhore emi odude ke akani ediomu (mbet emi ekenode ke obot Sinai) ye obufa ediomu (utebe-ikpe ke mbuotidem). Ibet ọkpọsọñ ndinim, ekpededi ke ido. Mme Ibet usen Sabbath ema etim eson. Ema ekpan mme owo ndibara ikań ke usen Sabbath (Exodus 35:3). Usen kiet owo ama atań ifia ke usen Sabbath ndien ema etohọ enye ke itiat ewot (Numbers 15:32-36). Ke idak Ibet se ikodude ekedi “Nam midighe kpa.”

Peter, owo-mbet ama ọdọhọ mmọ emi ekeñwanade ndinyik mme mbet ndikpono Abasi nte Ibet etemede ete “Nsinam mbufo edomode Abasi ndien, eyom ndida ọkpọnọ ñkọñọ mbet ke itọñ, eke mme ete nnyin ye nnyin mikekemeke ndibiom? Edi nnyin inim ke akpanikọ ite, edida mfọn Ọbọñ Jesus enyaña nnyin” (Utom Mme Apostle 15:10, 11).

Owo ekededi emi odomode ndidi owo Abasi onyuñ odude uwem nte Ñwed Abasi ekpepde, ke mimanake obufa enyene ata ọkpọsọñ ini. Enye odu ke ufin. Edi enye ama amana obufa onyuñ akabare edi eyen Abasi, enye okop inem ke edidiọñ uwọrọ-ufin. “Edieke Eyen edinamde mbufo ndien ewọrọ ufin, mbufo eyewọrọ ufin ke akpaniko’ (John 8:36). Enye enyene odudu emi otode Abasi ndikan idiọk-ñkpọ, onyuñ odu inem uwem ọwo Abasi ke odudu emi enye ọbọde oto Heaven.

Nsinam owo okpoyomde ndifiak ñkoduk ufin ke ndiñwana ndinim Ibet ke ini ema ekenyaña enye ubọñ-ubọñ esio ke idiọk-ñkpọ oto ke Iyip Jesus? Ndusuk owo esuk edodu kpa mfin emi nte mbon Seventh Day Adventist ye nditọ Israel emi eduñde ke Britain emi eñwanade ndifiak nda mme owo nsin ke ufin Ibet. Ke mme owo efiakde eka ndinim Ibet (mme ndidomo ndinim enye), mmọ esin Jesus, ke ntre mmọ ikemeke ndibọ erinyaña. Iyip emi Enye ọkọduokde ndifak uduot owo ikemeke ndinam oruk mmọ oro baba ufọn kiet. Enyin baba kiet efen inyuñ iduhe eke enọde ke otu owo ke idak ikpa-enyoñ, eke enyenede ndida nnyaña nnyin” (Utom Mme Apostle 4:12).

Nnyin ndiwọrọ ufin ke ema ekenyaña nnyin iwọrọke ite ke nnyin imenyene unen ndifiak ñkanam idiọk-ñkpọ. Nnyin imọwọrọ ufin idiọk-ñkpọ inyuñ inyene odudu ndidu uwem inamke aba idiọk-ñkpọ. Mbet emi Abasi oyomde nnyin inim edi “Ma mbọhiduñ fo nte amade idem fo” (Ñwed Mbon Galatia 5:14). Ima inamke mbọhiduñ idiọk; ntem ima edi erinim ibet mma” (Ñwed Mbon Rome 13:10). Ke ini Jesus esinde ima Esie ke esit nnyin ke ima ikọbọ erinyaña, nnyin iyema enye ikan kpukpru ñkpọ, inyuñ ima mmọ efen. Nnyin idimaha ndinam ñkpọ ndiyat Abasi esit mme ndifina mbio efen. Ke usuñ ntem ke nnyin inam mbet Abasi.

MME MBUME

- 1 Anditiene-Christ edi nso?
- 2 Abraham okoyom nso ke ini enye okodude ke ererimbot?
- 3 Mme anie edi nditọ Abasi?
- 4 Nso edi ndusuk eñwọñọ emi enọde nditọ Abasi?
- 5 Ke didie ke Iyip Jesus ọkọsọñ usua akan iyip enañ ye ebot?
- 6 Didie ke mbon Galatia ekenam idem mmọ ifin ke ema ekenam mmọ edi nditọ Abasi?
- 7 Ndusuk mbon Galatia ikamaha Paul aba, nso ekedi ntak?
- 8 Esitie fi didie ke idem ke ini owo odomode nditeme fi nte okpodude uwem ọfọn?
- 9 Ewe edi ñkukure enyiñ emi ekemede ndida nnyaña nnyin?
- 10 Nso idi “uyọhọ Ibet”?